

Uitslagen Drechtsteden Verkiezing Tweede Kamer

Inhoud

- 1 Opkomst in regio iets hoger dan gemiddeld
- 2 Wie zijn winnaars en wie de verliezers(s)?

Bijlagen

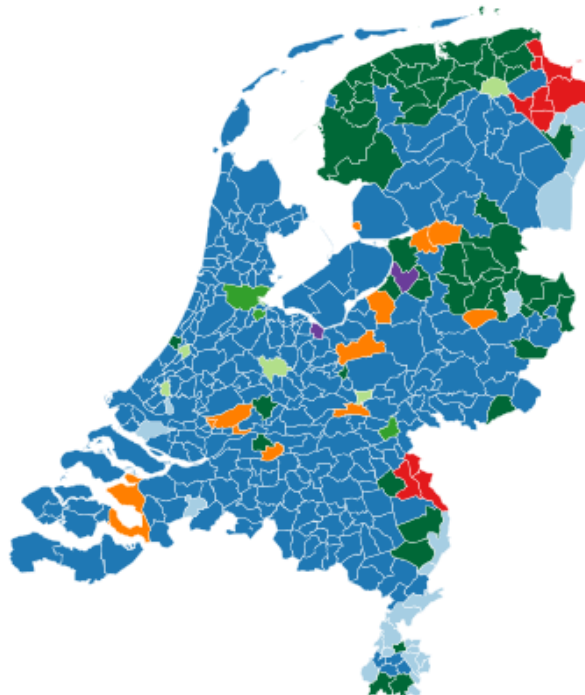
De opkomst voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer van 15 maart 2017 was hoog. Gemiddeld in Nederland kwam 80% op, ruim hoger dan de opkomst bij de vorige verkiezingen in 2012, toen 74% opkwam. De VVD is de grootste partij gebleven, hoewel er landelijk een verlies was van acht zetels. De PVV won vijf zetels en werd de tweede partij in grootte. Ook CDA, D66 en GroenLinks wonnen. De SP en CU bleven in grote lijnen stabiel. Twee kleine partijen, namelijk de Partij voor de Dieren en 50Plus wonnen enkele zetels, Daarnaast kwamen twee nieuwe partijen DENK en Forum voor de Democratie in de Tweede Kamer. De PvdA verloor en zakte van 38 naar 9 zetels, een dieptepunt voor deze partij. In deze factsheet zijn de uitslagen van de gemeenten in de regio Drechtsteden op een rij gezet.

Ook in de regio Drechtsteden zijn de meeste stemmen uitgebracht op de VVD en komt de PVV als tweede partij uit de bus. De regio kleurt bij deze verkiezingen grotendeels "blauw". Alleen in Alblasserdam behaalt nu de SGP door het verlies van de VVD de meeste stemmen. Het aandeel stemmen op de PVV in de regio ligt op 15,2% en dat is 2,2 procentpunt hoger dan in Nederland. De opkomst ligt in de Drechtsteden op 81% en is in alle gemeenten hoger dan in 2012. Het verlies van de PvdA komt uit tabel 1 ook naar voren.

Figuur 1 Overzicht grootste partij in Nederland (Bron: website AD)

Grootste partij

■ CDA ■ CU ■ D66 ■ GL ■ PVV ■ SGP ■ SP
■ VVD

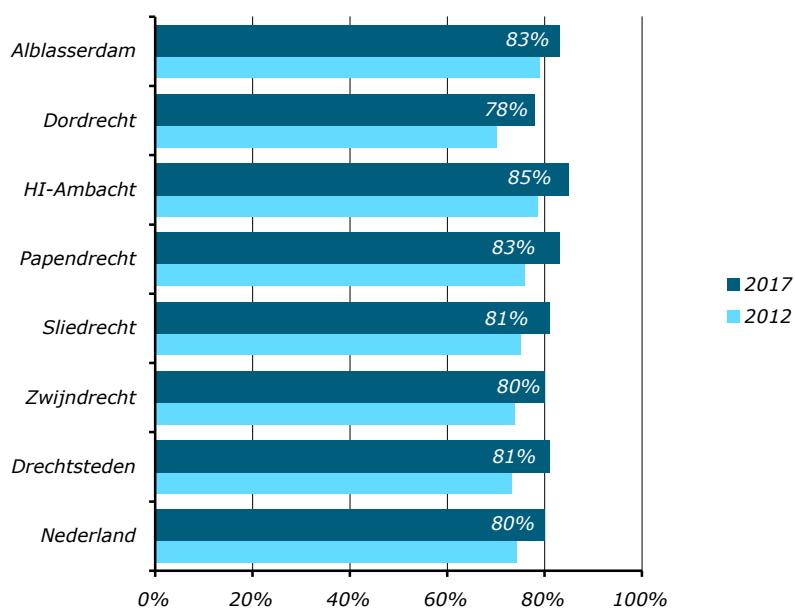
Tabel 1 Ontwikkeling partij met meeste stemmen per gemeente, verkiezingen Tweede Kamer

gemeente	2006	2010	2012	2017
Alblasserdam	CDA	PvdA	PvdA	SGP
Dordrecht	PvdA	PvdA	PvdA	VVD
Hendrik-Ido-Ambacht	CDA	VVD	VVD	VVD
Papendrecht	CDA	VVD	VVD	VVD
Sliedrecht	CDA	PvdA	VVD	VVD
Zwijndrecht	CDA	VVD	VVD	VVD
Drechtsteden	CDA	VVD	VVD	VVD

1 Opkomst in regio iets hoger dan gemiddeld

In Hendrik-Ido-Ambacht, Alblasserdam en Papendrecht ligt de opkomst iets hoger dan gemiddeld in Nederland; in Dordrecht en Sliedrecht iets lager. Bij de meeste gemeenten steeg de opkomst met ongeveer zes procentpunten (zie figuur 1).

Figuur 1 Opkomst Tweede Kamer verkiezingen 2012 en 2017

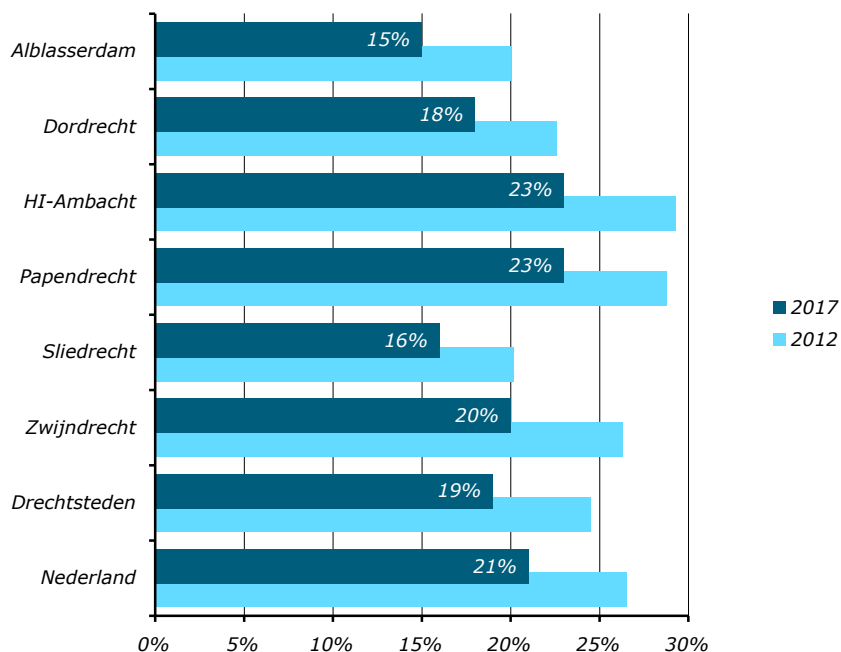
2 Wie zijn winnaars en wie de verliezer(s)?

De VVD is landelijk de grootste partij gebleven, ruim boven de PVV die als tweede uit de bus kwam. De VVD verloor echter landelijk wel 8 zetels. In vijf van de zes gemeenten binnen de regio Drechtsteden behaalde de VVD de meeste stemmen. In vergelijking met 2012 wonnen de PVV, het CDA, D66 en GroenLinks flink en in deze regio was dat ook het geval.

VVD blijft -ondanks verlies- grootste partij

Landelijk was er een verlies van ruim zes procentpunten (acht zetels) voor de VVD. In Nederland behaalde deze partij 21,2% van de stemmen. In de regio Drechtsteden was het verlies vergelijkbaar en stemde gemiddeld 19,2% op de VVD. De VVD behaalde de meeste stemmen in vijf van de zes gemeenten.

Figuur 2 Aandeel stemmen op VVD

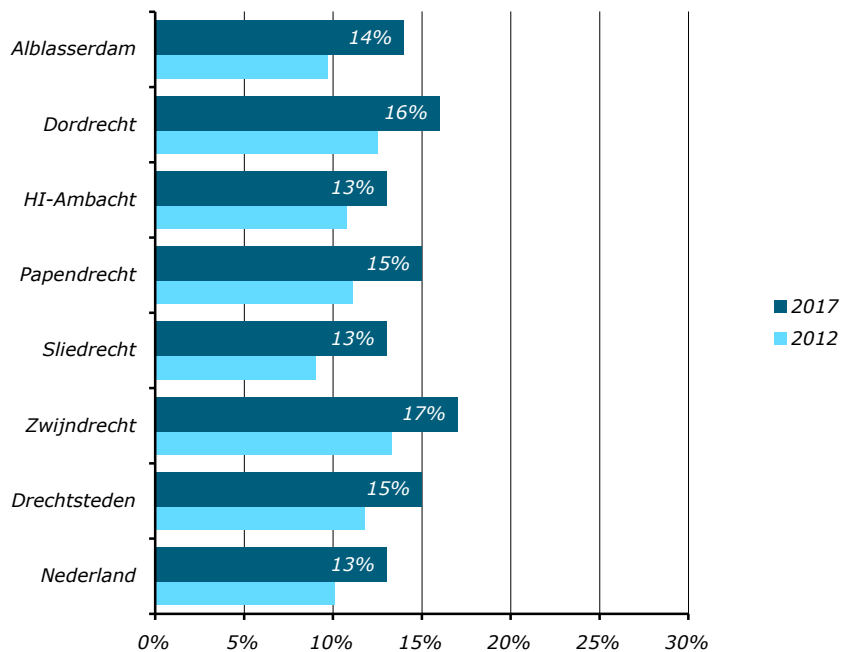

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

Winst PVV

Landelijk was er een winst voor de PVV van vijf zetels. In Nederland behaalde ze 13,0% van de stemmen; in de regio ligt dit hoger op 15,2%. In Zwijndrecht en Dordrecht is het aandeel PVV-stemmers relatief hoog.

Figuur 3 Aandeel stemmen op PVV

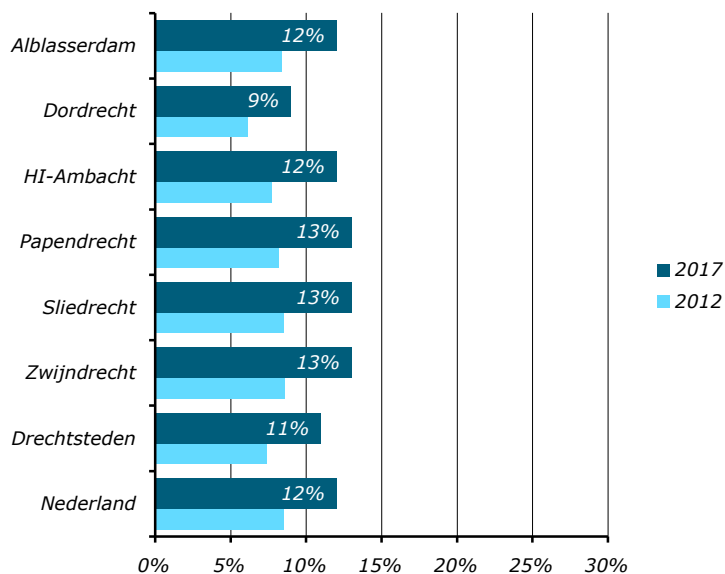

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

CDA wint

Ook het CDA won bij deze verkiezingen. In 2017 behalen ze 19 zetels, een winst van 6 ten opzichte van 2012. Ze zijn daarmee de derde partij in Nederland. Ook in de regio Drechtsteden zien we dezelfde trend en stemde gemiddeld 11,2% op het CDA ten opzichte van 12,4% gemiddeld in Nederland.

Figuur 4 Aandeel stemmen op CDA

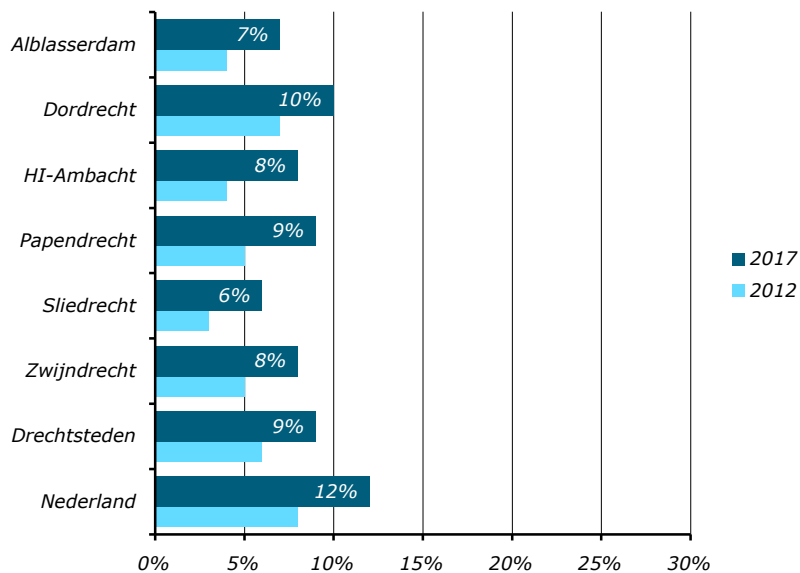

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

D66 wint

D66 wint fors bij deze verkiezingen en wordt de vierde partij in grootte. In 2017 behalen ze 19 zetels, een winst van 7 ten opzichte van 2012. Ook in de regio Drechtsteden zien we dezelfde trend en stemde gemiddeld 8,8% op D66 ten opzichte van 12,2% gemiddeld in Nederland.

Figuur 5 Aandeel stemmen op D66

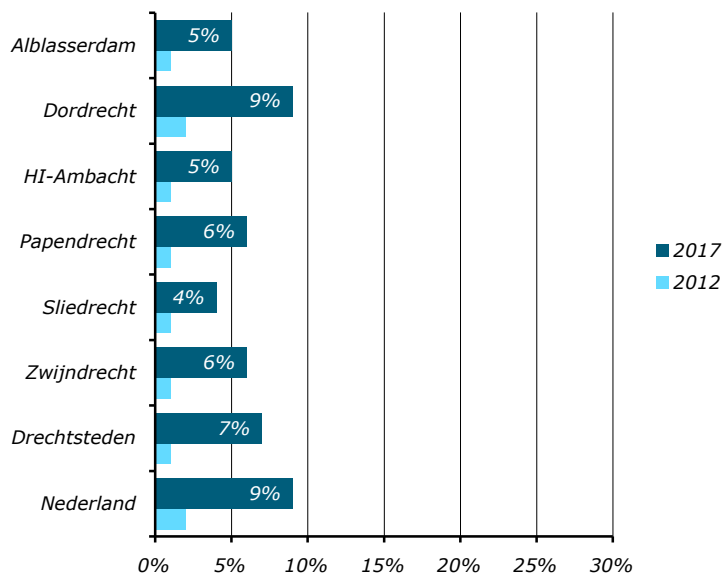

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

GroenLinks wint

GroenLinks wint fors bij deze verkiezingen en wordt de zesde partij in grootte, net iets onder de SP. In 2017 behalen ze 14 zetels, een winst van 10 ten opzichte van 2012. Ook in de regio Drechtsteden zien we dezelfde trend en stemde gemiddeld 6,9% op GroenLinks ten opzichte van 9,1% gemiddeld in Nederland.

Figuur 6 Groenlinks

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

SGP relatief groot in de Drechtsteden

In drie gemeenten (Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht en Sliedrecht) is het aandeel stemmen op de SGP relatief groot. In vergelijking met de vorige verkiezingen in 2012 bleef de SGP min of meer stabiel. Dat was ook in de Drechtsteden het geval.

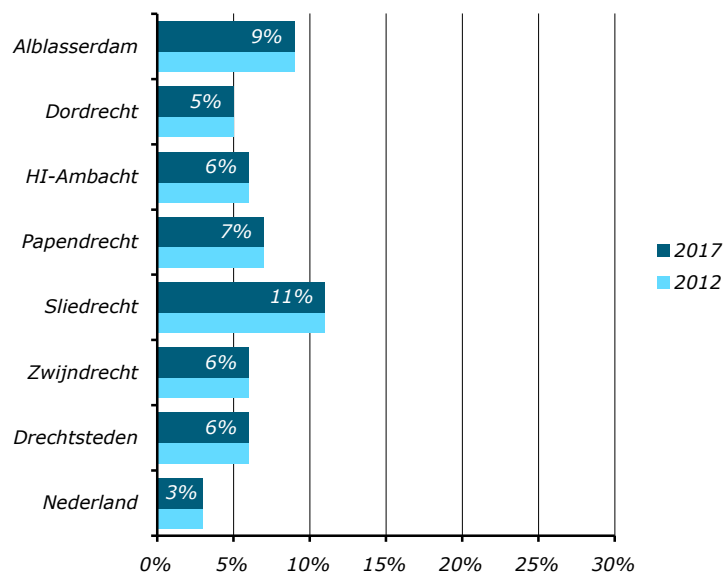
Tabel 2 Aandeel stemmen op SGP per gemeente

gemeente	2010	2012	2017
Alblasserdam	13,8	16,0	15,9
Dordrecht	2,6	3,2	3,0
Hendrik-Ido-Ambacht	12,0	13,8	13,0
Papendrecht	3,9	4,7	4,4
Sliedrecht	14,0	16,2	15,6
Zwijndrecht	4,1	4,7	4,5
Drechtsteden	6,0	7,0	6,7
Nederland	1,7	2,1	2,1

CU bleef stabiel

De CU bleef zowel in Nederland als in de gemeenten van de Drechtsteden stabiel. In Sliedrecht is de ChristenUnie relatief groot. Zij kreeg daar 10,8% van de stemmen.

Figuur 7 ChristenUnie

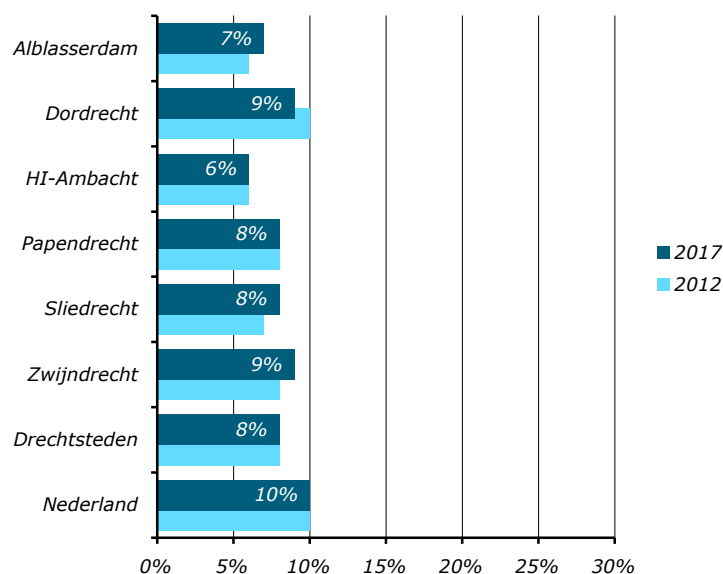

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

SP bleef ongeveer stabiel

De SP bleef zowel in Nederland als in de gemeenten van de Drechtsteden stabiel. De SP heeft in Dordrecht en Zwijndrecht iets meer aanhang dan in de andere gemeenten.

Figuur 8 Socialistische Partij

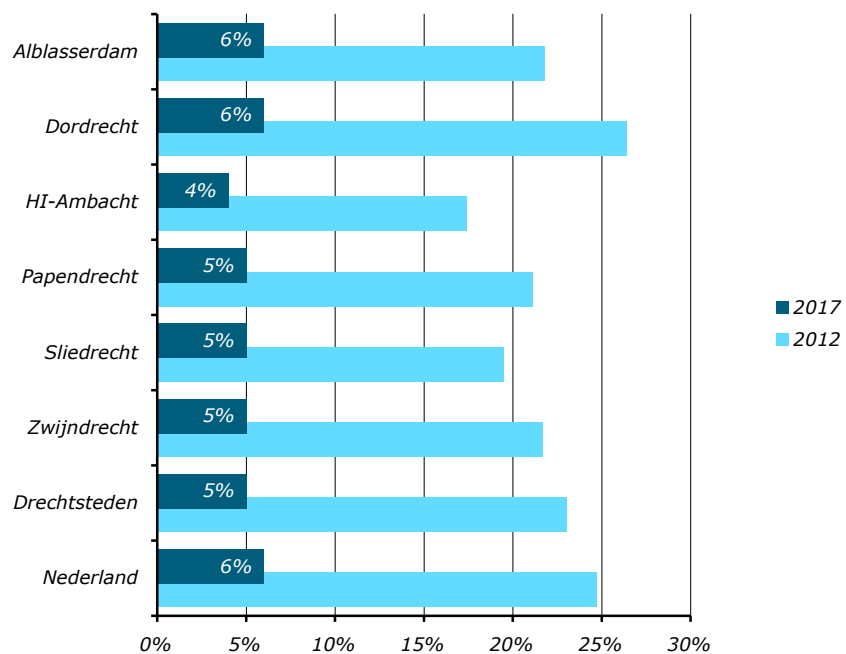

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

Enorm verlies PvdA

De PvdA leed landelijk een enorm verlies, van ruim 18 procentpunten (29 zetels). In de regio Drechtsteden was de daling vergelijkbaar.

Figuur 9 Aandeel stemmen op PvdA

Toelichting: Het betreft afgeronde percentages.

Meer informatie is te vinden in de bijlage.

drs J.M.A. Schalk
mei 2017

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Bijlagen

VERGELIJKING UITSLAGEN TWEEDE KAMER (2006 T/M 2017)

Tabel 1 Vergelijking uitslagen Alblasterdam 2006 t/m 2017 (%)

	2006	2010	2012	2017
VVD	9,4	15,8	20,0	15,4
PVV	5,9	14,2	9,7	14,0
CDA	23,1	12,6	8,4	11,9
D66	1,6	3,6	3,8	6,5
SP	13,4	7,6	6,4	7,4
GroenLinks	1,8	3,4	0,9	5,0
PvdA	20,5	17,6	21,8	5,5
ChristenUnie	9,6	9,5	9,2	9,0
Partij voor de Dieren	1,1	0,9	1,4	2,0
50PLUS	-	-	1,8	2,8
SGP	12,2	13,8	16,0	15,8
DENK				1,7
Forum voor Democratie				1,7
overigen	1,4	1,0	0,6	1,3
totaal	100	100	100	100
opkomstpercentage	83,8	78,6	79,0	83,3

Tabel 2 Vergelijking uitslagen Dordrecht 2006 t/m 2017 (%)

	2006	2010	2012	2017
VVD	13,4	18,4	22,6	18,3
PVV	7,1	17,5	12,5	15,7
CDA	19,6	9,3	6,1	9,2
D66	2,4	6,2	6,7	10,2
SP	18,8	11,2	9,6	9,3
GroenLinks	4,2	6,9	2,3	9,1
PvdA	22,6	20,1	26,4	5,6
ChristenUnie	5,5	4,8	4,5	4,7
Partij voor de Dieren	2,2	1,7	2,5	3,9
50PLUS	-	-	2,2	3,2
SGP	2,3	2,6	3,2	3,1
DENK				4,5
Forum voor Democratie				1,7
overigen	1,9	1,3	1,4	1,5
totaal	100	100	100	100
opkomstpercentage	77,8	70,6	70,2	78,5

Tabel 3 Vergelijking uitslagen Hendrik-Ido-Ambacht 2006 t/m 2017 (%)

	2006	2010	2012	2017
VVD	15,1	23,0	29,3	23,4
PVV	6,6	15,6	10,8	13,4
CDA	27,6	13,1	7,7	12,3
D66	1,0	4,3	4,4	8,2
SP	11,1	7,2	5,6	6,1
GroenLinks	1,9	3,5	1,0	4,5
PvdA	14,8	12,9	17,4	4,1
ChristenUnie	7,0	6,3	5,8	6,2
Partij voor de Dieren	1,4	1,0	1,4	2,0
50PLUS	-	-	1,7	2,8
SGP	11,8	12,0	13,8	13,0
DENK				0,9
Forum voor Democratie				2,0
overigen	1,7	1,1	1,1	1,1
totaal	100	100	100	100
opkomstpercentage	84,8	79,1	78,6	85,4

Tabel 4 Vergelijking uitslagen Papendrecht 2006 t/m 2017 (%)

	2006	2010	2012	2017
VVD	15,6	23,0	28,8	22,5
PVV	6,3	16,6	11,1	14,8
CDA	27,4	12,8	8,2	13,1
D66	1,4	5,2	5,3	8,7
SP	13,9	9,4	7,5	7,8
GroenLinks	2,5	4,1	1,3	6,3
PvdA	18,6	15,7	21,1	4,9
ChristenUnie	7,5	6,9	6,6	6,5
Partij voor de Dieren	1,8	1,3	1,8	2,5
50PLUS	-	-	2,4	3,6
SGP	3,3	3,9	4,7	4,4
DENK				1,0
Forum voor Democratie				2,2
overigen	1,7	1,1	1,2	1,7
totaal	100	100	100	100
opkomstpercentage	83,1	77,3	76,0	83,0

Tabel 5 Vergelijking uitslagen Sliedrecht 2006 t/m 2017 (%)

	2006	2010	2012	2017
VVD	10,1	14,8	20,2	15,7
PVV	5,8	13,9	9,0	13,0
CDA	23,4	13,2	8,5	13,0
D66	0,9	3,2	3,2	5,9
SP	13,5	9,5	7,4	8,0
GroenLinks	1,6	3,4	0,9	4,3
PvdA	18,7	15,1	19,5	4,6
ChristenUnie	11,4	11,0	10,8	10,8
Partij voor de Dieren	1,1	1,1	1,4	2,2
50PLUS	-	-	1,8	2,9
SGP	12,5	14,0	16,2	15,6
DENK				1,4
Forum voor Democratie				1,5
overigen	1,0	0,8	1,1	1,1
totaal	100	100	100	100
opkomstpercentage	83,0	75,7	75,0	81,4

Tabel 6 Vergelijking uitslagen Zwijndrecht 2006 t/m 2017 (%)

	2006	2010	2012	2017
VVD	13,9	20,7	26,3	19,9
PVV	7,4	18,5	13,3	17,0
CDA	26,2	13,0	8,6	12,5
D66	1,4	4,9	5,0	8,2
SP	15,9	9,8	8,0	8,6
GroenLinks	2,5	4,3	1,2	5,8
PvdA	19,2	16,3	21,7	4,8
ChristenUnie	6,7	5,9	5,9	5,8
Partij voor de Dieren	1,7	1,4	2,0	2,7
50PLUS	-	-	2,3	4,0
SGP	3,3	4,1	4,7	4,5
DENK				2,8
Forum voor Democratie				2,0
overigen	1,8	1,1	1,0	0,5
totaal	100	100	100	100
opkomstpercentage	81,5	75,0	73,9	79,5